

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru România:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătinându-se înainte.

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția: Str. Iernii II. — Administrația: Str. Cisnădiei 3.

Se prenumerează și la poște și la librării.

În Bucuresci

primesc abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefranate se refuză. — Manuscripte nu se înopiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Cu 1-a Iulie v. 1888

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile rămân și pentru actualul format tot cele de până acum și sânt însemnate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire atât în monarhie, cât și în România prin mandate postale (Posta-utalvány — Post-Anweisung.)

Se recomandă abonarea timpurie pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sânt rugați a ne comunica eventual prelungă localitatea unde se află și **posta ultimă**; ear' domnii abonanți vechi spre ușurare pot lipi pe mandatul postal adresa tipărită de la fașile, în cari li s'a trimis ziarul până acum.

Administrațiunea ziarului „Tribuna“.

Sibiu, 30 Iunie st. v.

Cine ar pute să se îndoească, că Potemkin n'a rămas om renumit? Ca mareșal campestri și favorit al Țarevnei rusești, al Catarinei a II-a, avusese și ocașuni destule de a se face om renumit.

Nu însă cariera militară, nici cea politică l'a făcut om renumit, cu toate că timp îndelungat a avut administrațiunea rusească în mâinile sale. Satele improvizate de dînsul într'un mod ne mai pomenit în drumul Țarevnei, spre a comența progresul administrației sale, i'a păstrat aducerea aminte. Satele, care noaptea dispăreau, ca în diminețile următoare să apară într'alt loc, l-au făcut neuit în memoria omenirii, fresce, că într'un mod nu prea favorabil pentru admirabilul improvizator.

Însă ce se-i faci! Precum a fost autorul, așa este și aducerea aminte de dînsul.

Va întreba însă cetitorul, cum de ne aducem aminte toamei de Potemkin?

Aparițiunea în adevăr e cam curioasă, lucrul însă cu toate acestea, nu e decât frescă.

De ani încoace în statul nostru Potemkin-iade sînt în ordinea noastră; Ear' dacă de Potemkin-iade poate fi vorba, se înțelege, că legea asociațiunii de idei trebuie să ne deschidă calea cugetării și la idea sau, cui îi mai convine, la idealul: „Potemkin“.

Când în jumări se îndesau spre a lua administrațiunea țerilor coroanei ungurești din mâinile provisorului, diaristia maghiară promitea munți de aur.

Nimica nu era bun ce făcuse „Nemții“ și toate aveau să se îndrepteze sub administrațiunea maghiară.

Înainte de toate, țara avea să se bucure de o libertate nemărginită.

Finanțele statului unguresc aveau să fie regulate astfel, încât datorii regatului unguresc să nu aibă. Și timbrele și monopolurile aveau să înceteze. Cu un cuvânt, era să fie în regatul unguresc un eldorad sau nici fantasia cea mai înfăntată să nu și-l poată închipui.

Dar' unde am ajunge, când am sta se înșirăm toate câte le promitea preșa maghiară, câte le promiteau bărbaii de stat maghiari?

Dl Trefort era pe acelea timpuri cu totul alt om. Atunci recunoscă dreptul de existență și pe alaltora. Nu era de loc exclusivistul de astăzi, care și din petri ar plăsmui sfârșiri.

Ei bine, au luat în sfârșit Maghiarii administrațiunea regatului unguresc și, nici că se putea altfel, administratorii cei noi, administratorii, care toate aveau să le facă mai bine, s'au pus pe lucru.

Au lucrat douăzeci și unul de ani neîntrerupți și neconturbați de nimenea. Și ce au făcut?

De tot posomorțită este icoana, care ni-se prezintă în urma lucrării administratorilor noi.

Căci presa, deși nu putem țice, că nu este liberă, ba pentru patrioții de predicție putem afirma fără leac de temere de pene, că este prea liberă, că de multe ori dela libertate trece la licență: pentru naționalitățile nemaghiare libertatea este de tot severă. Când vine însă vorba de presa naționalităților nemaghiare, libertatea ungară de presă atâta este de scrupuloasă, încât nu căntăresce numai tot cuvântul tipărit ne-

gru pe alb, ci printre șirurile tipărite vnează și după cegetele scriitorilor în presa națională.

Finanțele regatului unguresc în timpul cel urgisit al absolutismului și al provisorului steteau cu mult mai bine. Și prelungă aceasta, impozitele erau cu mult mai puține și în privința sumelor și în privința felurilor ca în ziua de astăzi, când prelungă toate celelalte nici timbrele, nici monopolurile nu s'au înlăturat nici baremi spațiu de o linie, ba pare-că sînt cu mult mai înăsprite ca mai înainte.

Am pute să dea de vorbă și să dăm prin stta cea dea a criticei semel justiției, al administrațiunii politice, al comunicațiunii, al instrucțiunii. La toate s'ar găsi câte ceva de țis, chiar și dacă, după felul nostru, n'am țice atâta cât țice presa din opozițiunea extremă maghiară.

De lipsă ar fi.

Însă presa română, și precum se scie, și presa celorlalte naționalități nemaghiare, de douăzeci și unul de ani destul a bătut toaca la urechia surdului, fără de nici un rezultat.

Carul administrațiunii actuale s'a înglodat prea tare. Nu presa naționalităților nemaghiare, chiar nici presa opozițiunii maghiare nu e în stare a-l mișca din nomol. De unde urmează, că pe calea de presă puțină speranță în ziua de astăzi de ajutor.

Administratorii cei noi pare-că au simțit și ei neajunsurile puterilor lor pentru de a face ceva din câte s'au promis.

Ca însă totuși pe lume și anumit pe lumea magh ară să o facă să creadă, că ei sînt în stare a face lucruri mari, s'au pus să imiteze pe Potemkin.

Înainte de toate au luat măsuri, prin care legea de naționalități, articolul 48 din 1868, ca să întrebunțăm terminul cel mai domol, să fie eludată în favorul maghiarisării.

Totul pentru eludarea legii de naționalități și de instrucțiune s'au adus legi noi pentru maghiarisarea instrucțiunii inferioare și medie (1879 și 1882); cea superioară era din capul locului maghiarisată.

S'a pus la cale instruirea asilurilor de copii, unde să se primească co-

pfi străini de naționalitatea maghiară spre a-i învăța de mică a vorbi în limba maghiară.

S'a dat nascere așa numitelor reuniuni de cultură (kultur-egylet), sub cuvânt, ca acestea să aere elementul maghiar, dominat și neatacat de nimeni, în realitate pentru răspândirea limbii maghiare, pentru care se dau și premii.

S'au amăgit bieții Ciangăi a-și lăsa vetrele, pe care și le-au fost întemciat în Bucovina, spre a întări elementul maghiar între Români și a promova și în chipul a esta maghiarisarea.

Acum spațiu țiarele maghiare cu multă satisfacțiune cu se adună copii de Slovaci; cum acești copii se aduc din ținuturile unde s'au născut și se împart între familiile maghiare din „Alföld“ spre a crește din ei Maghiari.

Ear' „Budapesti Közlöny“ de mult nu mai încetează de a publica schimbări de nume de indiviți și de comune, se înțelege, de nume transformate în nume maghiare din nume române, germane, sârbesci, slovacesci, rutenesci, spre care s'îrșit? dacă nu tot spre s'îrșitul maghiarisării.

Bietul popor maghiar este ținut cu întreprinderile înșirate și cu cătele alte de felul acestora într'o agitațiune continuă. El vrînd, nevrînd, are să creadă, că da înainte, elementul i-se întărește și că prin aceasta este destul de despăgubit pentru miseriile materiale, de care sînt inundate țerile regatului unguresc.

Opinteala cu maghiarisarea costă multă trudă și parale chiar, însă cum a observat „Agrar Ztg“ Iacomului „Egyet-értés“, care ar vră ca toate satele din țerile unguresci să poarte nume maghiare, locuitorii acelor comune vor rămâne cu toate acestea ceea-ce au fost: Sârbi, Români, Germani. . .

Și dacă vor rămâne, precum vor și rămâne, care va fi rezultatul opintelii? Acela, care a fost și al satelor lui Potemkin.

Ce frumos, ce bine ar fi fost, dacă administratorii cei noi dela 1867 încoace aveau altă atitudine; dacă erau mai sinceri și mai binevoitori măcar și numai cu poporul maghiar.

FOIȚA „TRIBUNEI“.

Impăratul Florilor.

— Poveste. —

Urmare și fine.

Cel-ce îl mănase după earbă, numai nu muria de ciudă, că earbă venia și încă aducea earbă după-cum îi poruncise.

A doua zi feciorul de împărat voi să cerce furca cea de aur.

El bugeta că nu-l vede puiu de om.

O babă, care era pusă anume să bage seamă după toate slugile, îl vădă, și cât ce-l vădă îndată și merse de spuse la fata împăratului despre furcă.

Fata împăratului îl chemă cu furca să o cumpere, căci nici că se potrivea la alții mai bine. Fata de împărat cu furcă de aur ce toarce înșură, nici că se poate un lucru mai potrivit.

— Ce vei cere pe furcă, — întrebă fata?

— Nu cer argint, nici aur, ci să-mi dai o gură, aceea va fi tot ce-ți cer pentru furcă.

Fata împăratului însă nu s'a învoit la așa ceva odată cu capul. — Fata de împărat să dea gură la o slugă ce păzește boii, cine a mai auzit!

Feciorul lui alta nu-i trebuia, fata la aceea nu se învoia și așa rămase lucrul baltă.

Baba, care își făcea lucru prin casa fetei, o tot sfătuia și o îndemna să nu lase furca „că doară un sărutat nu ține toată ziua“ — țicea baba.

Dela un timp fata se înduplecă după sfaturile babei și spuse să facă de scire la slugă, că se învoiesc.

Dacă fata nu ar fi vădă pe fecior când a eșit din poiată, ar fi fost gata să joare de o miie de ori, că nu e acela sluga cu furca.

El se splăse cu săpunul și îmbrăcă vestmintele dela bătrânul și acum nu mai era cel dintăiu, așa umbla, de gândia că nu se atinge de pământ.

Și fetei i-a plăcut feciorul, ear' feciorul a vîndut furca.

Nu trecură două zile și earbă eară se gătasce, ca de unde tot iai și nu mai pui.

Feciorul cel-ce se făcea pe sine fecior de împărat, earbă porunci să-i aducă earbă, dar' se fie împletită în 4 și în 5.

Feciorul de împărat nu așteptă mult rugat, ci și plecă, că doar' scia el unde se află și iteor.

Cînd cîndu-se cu earbă acasă, aduse încă cu el o pasere, care scia cînta mai frumos ca toate paserile, și un rînd de vestminte de argint.

Pe ce a vîndut furca, pe aceea a vîndut și paserea la fata împăratului.

La a treia poruncă, feciorul de împărat a adus earbă împletită în 5 și în 6, un rînd de vestminte țesute cu fir de aur și o cloșcă cu pui de aur limpede.

Numai bătrânul singur scia de ce face atâta bine cu feciorul cel de împărat, ear' altul nimeni, suflet de om.

Cînd veni timpul să cumpere fata de împărat cloșca cea de pui, feciorul se îmbrăcă în vestmintele cele cu fir de aur și splăndu-se ca nici odată, se duse la fata împăratului. Aceasta după-ce îl vădă, nu o ținea pământul de norcîndu să cumpere cloșca.

Tîrgul a fost gata și cu aceasta. Dar' aveau să ese lucrurile la lumină.

Baba a mers și la feciorul de împărat despre cele întemplate. Împăratul, dintăiu era foc de mînios, dar' cînd a vădă pe feciorul de împărat, a rămas ca înlemnit; și cum nu, copiii moșului, cînd el nu mai vădă, cînt umblase un om așa frumos, numai ca el.

Și n'a trebuit multă bătaie de cap, căci în aceea țeară feciorul-roșu și-a încredințat fata cu feciorul cel de împărat.

Nu se mîna mult și împăratul și făcî ospet, nu de alta, dar' se teame, că se vor suci lucrurile.

La ospet veni crăi și împărați din toate părțile, ba veni și tatăl feciorului, fără a scî, că el se ospeta la feciorul seu.

Cînd se ospetau mai bine, eată că sosește un căruț ferecat cu aur și în căruț un om, la care te-ai fi tot nitat la el, așa era de frumos.

Nime nu-l cunoscea afară de mire.

Și ca petrecerea să fie mai cu voce bună, se învoiră să spună fiecare câte o poveste.

Unul spusese una, celalalt alta, până cînd

toți se plătira cu vre-o poveste.

Chiar în urmă veni rîndul și la omul cel-ce venise în căruța cea ferecată cu aur.

Acesta începî a spune: cum l'a prins un împărat și din acea prinoare cum a scăpat, că el a dat la un fecior de împărat vestminte de aramă, argint și de aur, și în urma lor spune: că el este împăratul florilor.

Veselia și bucuria s'a îndoit și ospetul a fost prins de alt capet și s'a aflat, care este mirele și cine este cel-ce se ținea pe acuns a fi fecior de împărat.

Și, numai ca în vremurile acelea, a fost o veselie de nu-și avea fel și chip pe la toți împărații, căți au fost de atunci până astăzi și căți au fost dela descălicatul lumii până atunci. Și bine s'au potrivit mirii, amîndoi frumoși și dragi, și ei de n'au murit, cine mai scie de nu trăiese și astăzi.

Ioan Bota.

O privire critică

asupra poezilor lui

Oscar Cristea „Waldau“.

Sînt acum câteva luni, cînd un Român, dl Oscar Cristea, a făcut un debut strălucit, apărînd în literatură germană un volum de poezii.

Titlul culegerii, care este „Rose albe“, probează delicatețea de gust; și pseudonimul „Waldau“, sub care se ascunde autorul, dovedește „modestie“.

În loc de a-l îndopa cu iluziuni și a-l face să creadă lucruri imposibile despre sine, până cînd de altă parte amărește pe naționalități, era cu mult mai folositor să fie condus și încurajat pe toate naționalitățile de sub administrațiunea dînsilor de o potrivă la o concurență armonică pentru răspândirea unguresc și prin aceasta în interesul monarhiei austro-ungare.

Atunci nu se da nimenui ocașione a înregistra un șir întreg de iluziuni perdue într'o paralelă cu o mulțime de miserie, care din urmă cu o egalitate inexorabilă amenință a ne copleși pe toți, fără deosebire de confesiune și de naționalitate.

Șovinismul maghiar, Potemkinul nostru modern, nu vră însă să scie de amenințările egalității inexorabile. Pe baza „satelor“ ce și-le-a clădit în ideă, continuă a se amesteca între puterile cele mari și a dispuce cu dînsule, ca și-cînd el, șovinismul, ar fi puterea cea mare și nu popoarele monarhiei austro-ungare toate laolaltă.

Aici este răul și acesta pe noi ne supără, mai mult însă ce ne însuflă îngrijire. Mai ales ne însuflă îngrijire, căci vedem, că șovinismul mai e și molipsitor și îndeamnă și pe alții a trăi prin și cu iluziuni spre moleștarea concetățenilor și chiar a conaționalilor lor.

Consecuențele sînt incalculabile.

REVISTĂ POLITICĂ.

Sibiu, 30 Iunie st. v.

Se pare, că de astăzi sesionele crastaveților, cum se numesc lunile de vară Iulie și August în termin jurnalistic, are să fie mai bogat în evenimente, decât ori-care alt sezon din an. Întrevederea celor doi monarhi, afacerea de divorț a părechii regale din Sârbia și raportul medicilor despre boala decedatului împărat Frideric ofere publiciștilor material abundanț și întreaga presă europeană e preocupată de acestea trei obiecte de preocupanță politică.

Despre întrevederea împăratului Wilhelm cu Țarul atâta se scrie și atîtea combinații om se fac dintr'o parte și dintr'alta, încît nul din toate acestea nu mai scie cu ce să se alegă. „Pol. Korrespondenz“ primesc din Berlin o scrisoare oficioasă, în care se expune, că călătoria împăratului Wilhelm

Deși pseudonimului, totuși presa ne-a făcut cunoscuți mai în același timp cu adevăratul nume al poetului.

Dl Oscar Cristea este Român, născut în Bucuresci, și ca atare, acest poet german ne interesează de aproape; de aceea vom cerca să-mi dau seamă și despre talentul, meritele și geniul poezilor lui.

Dar' înainte de toate îmi permit o digresiune.

Prima datorie a criticului e să fie conștient și imparțial, încât să-și șteargă propria sa individualitate în fața caracterului rolului ce și-a luat.

A doua este, să nu se creadă o autoritate mai mare decât este în realitate.

Acei preinși critici, care taie și spânzură după bunul lor plac întreaga noastră activitate literară fără nici un alt brevet de capacitate decât, că unul n'a cedit în viața lui decât „teoriile lui Zola“, ear' vială n'a digerat nimic alta din toată „filosofia literară“ decât poate „cursul lui La Harpe“ sau „criticile lui Sarcey“, sînt sigur, că n'a putut nici odată să-și dea seamă despre rolul unui critic.

Din punctul de vedere al raportului literar, autorul este reprezentantul unei idei; criticul este numai organul public, care pune în dezbateră aceeași ideă; ear' opiniunea publică este arbitriul suprem, care judecă pe amîndoi.

al II-lea la Petersburg urmărește în prima linie scopul de a stabili, că raporturile lui personale cu Alexandru al III-lea sînt de aceeași natură amicală, ca și raporturile de odinioară dintre moșul și tatăl-sau și împăratul rusesc. Prietenia dintre acești doi monarhi are să fie de o mare înfrînere asupra raporturilor politice dintre Rusia și Germania și așa înfrînerea lor este un simptom îmbucurător pentru menținerea păcii europene. De asemenea se poate privi de exclusă eventualitatea, că Rusia se va încerca a produce o schimbare în relațiile dintre Germania și Austro-Ungaria, deoarece în general se știe, că alianța cu cea din urmă se privește în Germania drept o condiție a siguranței germane.

Relativ la afacerea de divorț a părechii regale din Sârbia se depeșează din Wiesbaden, că cancelarul imperiului german s'a aflat îndemnat a aduce la cunoștința reginei Natalia, că împăratul Wilhelm și-a exprimat dorința, ca regina să fie prevenitoare față cu intențiile soțului ei regal, spre a nu pune greutate în calea efectuării unui arangement amical. După ce și pasul acesta a rămas fără rezultat, principele de Bismarck a adus reginei la cunoștință pe calea obișnuită, că principele de coroană Alexandru, conform legilor germane, are să fie predat generalului Protici, spre a-l duce părintelui său regal. Președintele provinciei Nassau a dat la timpul său expresiune speranței, că regina nu va sili autoritățile a interveni cu putere brachială. Guvernul sârbesc a și recercat oficial autoritățile germane a interveni pentru predarea principelui de coroană. Tribunalul din Wiesbaden încă a primit din Berlin îndrumarea, că îndată ce generalul Protici se va prezenta cu sentința, aceea să se execute, conform legilor țării.

Regina Natalia s'a îndatorat cu cuvîntul de onoare a nu părăsi Wiesbaden-ul până nu se va rezolva afacerea aceasta. Se crede, că consistorul va numi un reprezentant pentru ea, cu care se vor urma tratările fără privire la ea. Din Belgrad se depeșează, că despărțirea se va pronunța deja în săptămîna viitoare.

Raportul medicilor despre boala împăratului Frederic a apărut și dintr'însul ve vede, că medicii Gerhardt, Bergmann și Tobold au făcut din capul locului o diagnoză bună. Raportul are încuviințarea împăratului Wilhelm și e scris într-o limbă populară, pe cât se poate de scutită de termeni speciali științifici. Actul acesta face în general impresiunea unei acuse nimicitoare în contra lui Mackenzie.

„Nationalzeitung“ ăice, că raportul acesta va produce o impresiune puternică în întreaga lume civilizată. Până unde ajunge judecata omenească, sentința nu poate fi alta decît: Împăratul Frederic era probabil mîntuit, dacă se asculta în primăvara anului 1887 de sfatul medicilor germani. Prin tracta-

mentului lui Mackenzie el a mers sigur spre moarte, Mackenzie — ăice foaia din cestiune mai departe — a proces ca un înșelător.

După o depeșă ce o primesc din Sofia „Agence Havas“, se asigură, că ministrul de finance cere dela consiliul de ministri sistarea solvirii tributului pentru Rumelia-orientală. Aceasta cerere se motivează prin refuzul Porții, de a recunoaște serviciul de poșta rumelic și exploatarea liniei Belova-Vacarel prin societatea bulgară.

Intrevederea celor doi împărați.

Într'un al doilea articol despre aceasta întrevedere, „Democrația“ scrie următoarele:

Starea lucrurilor în Rusia e de așa natură, încât ei îi este preste puțină a fi o amică sinceră a păcii. Și nimenea nu trebuie să considere apropierea dintre Germania și Rusia decît pur și simplu ca un armistițiu mai mult sau mai puțin durabil.

O regulare de socoteli însă între acestea două state nu poate fi înălțurată pentru totdeauna, deoarece tendințele și aspirațiile lor sînt prea opuse. Germania voește pace, Rusia voește războiu. Germania voește libertate și propășire, Rusia voește cîmpire și nimicirea popoarelor ce o încungăoară. Puternica Germanie sciind a prețui bunurile puterii, o întrebuințează pe aceasta cu cumpetare și înțelepciune; puternica Rusie, îmbătă de propria-i putere, voește să facă abuz de ea.

Asemănătoare sentimente pentru Germania are și Franța, care, orbită de politica ei de război, nu vede, că e aproape un instrument în mâinile Rusiei, deoarece aceasta nu ar împărți cu Franța câștigul în cazul unei isbânde, ci o ține lungă sine numai și numai spre a o agita ca pe un spectru față cu Germania.

Ce poate da Franța Rusiei? Ce interese paralele au acestea două state, afară de ura și războiul față cu Germania? În timpurile din urmă s'au găsit oameni de stat, care au scris și au vorbit arătînd, că ar fi timpul ca Franța să se deschidă mai bine ochii asupra conduitei Rusiei, care de câte-ori se depărtează de Germani face ochii dulci Franței și de câte-ori se apropie de aceea, nici nu se mai uită la „aliata ei naturală“ după-cum diarele Rusia numesc pe Franța.

Cu Austro-Ungaria însă apropierea Rusiei ar fi ceva mai ușoară, căci aceea la cas de nevoe tot ar pute ceda Rusiei un oare-care rol în Orient și poate și alte lucruri de a doua și a treia mână. În timpurile din urmă s'ar părè chiar, că Austro-Ungaria n'ar hesita mult spre a ceda imperiului de Nord însuși pe Coburg, principele nerecunoscut al Bulgariei.

Am ăis, că apropierea Rusiei de Austro-Ungaria ar fi ceva mai ușoară; trebuie să adăugăm încă: totuși foarte trecătoare; căci știute, că Ungurii au un bun mare comun cu noi: teama de Ruși și neîncrederea în ei. De aceea ușor înțelege ori-cine, că Ungurii neînțet ar lucra, ca înțelegerea ce s'ar stabili între guvernul din Viena și cel din Petersburg să nu dureze prea mult.

O înțelegere reală și durabilă însă este încă mai imposibilă între Germania și Rusia, deoarece interesele acestor două state, după-

cum am mai spus, se încrușează vedit pentru ori-cine, care are cunoștințe de istoria ultimelor timpuri. O condiție de îmbunare, un dar, prin care Rusia și-ar uita încetiva invidia și ura în contra Germaniei, ar fi, ca cărmuirea din Berlin să renunțe de a mai juca întăiul rol pe scena politice europene. Aceasta ar însemna însă a renunța la munca ei de mai multe secole, la rezultatele acestei munci continue și bine îndrumate, a renunța la propria ei existență, și Germania nu poate îndeplini aceasta poftă cam nemăsurată a Rusiei, singura însă, cu care Rusia s'ar împăca.

Deci nu fără temei am ăis mai sus, că ori-ce apropiere dintre Germania și Rusia nu poate fi în realitate decît un fel de armistițiu mai mult sau mai puțin trainic.

Înțelesul adevărat al întrevederii împăratului Germaniei cu cel al Rusiei nu este prin urmare împăcarea durabilă, care ar pute să schimbe situația internațională a Europei, schimbare ce este cu totul imposibilă, ci dovedește și vedese lumii, că Germania, pe tronul căreia s'a suit acum un împărat tiner, plin de voință și de prevedere, întrebuințează imensa putere și înfrînere morală, de care dispune cu sfințenie și cu mare cumpetare. Aceasta este deosebirea între Germania și între celelalte state mari și puternice de a ăi și de altădată, care, când s'au simțit puternice, nu au făcut numai us, ci abuz de puternicia lor, căci nu au înțeles ca Germania, că puterea este un dar, care nu trebuie să rătăcească și să îngâmfeze pe cel care o are, ci să-l mai înțeleptească încă — și să-l cumpeteze.

Iubirea de pace a Germaniei merge atât de departe, încât cu riscul de a fi acuată de înjosire, precum a și acuat-o altădată presa ungară, ea cea dintăi întinde Rusiei o mână prietenească, numai pentru-ca să mai câștige Europei încă cîtva timp de liniște. Căci cine cunoaște încetiva împregiurările din Rusia și Germania știe, că nu aceasta este mai slabă și că, cu privire la nevoile economice, și aceasta ar fi interesată să sfirșească odată cu inevitabilul războiu ce necurmat amenință și fără încetare iurirese asupra mersului lucrurilor în Europa.

Să ne explicăm încă, pentru-ce considerăm întâlnirea celor doi împărați, când ea ar avè loc numai ca o apropiere trecătoare, ear' nu ca o împăcare durabilă.

Împăcarea durabilă ar fi condiționată nu numai prin lăsararea Orientului, partea cea turtuoasă a Europei, pe deplin în mâinile Rusiei, ci mai ales ea ar presupune sacrificarea Austro-Ungariei. Însă împăratul Wilhelm al II-lea, vrednicul urmaș al lui Wilhelm I, și Frideric III, în cuvîntarea sa către parlamentul german, a promis clar și lămurit, că va ține la alianța cu Austro-Ungaria cu „credința germană“, deoarece el, ca și predecesorii sei, consideră alianța aceasta ca o temeinică garanță a păcii și a arătat, că ține la aceasta alianță nu numai pentru-că e încheiată și publicată, ci fiindcă pacea corăspunde cu interesele de căpetenie, cu interesele vitale ale dezvoltării și consolidării statului german.

Italia, care e o țeară de viță latină ca și noi, deși a avut de luptat până în timpurile din urmă contra Austriei pentru obținerea unirii ei naționale, neurmând politice de război ca Franța și înțelegînd, că menținerea stării actuale de lucruri e favorabilă dezvoltării și consolidării ei interne, s'a alipit de alianța germano-austro-ungară și astfel aceste trei mari state au alcătuit la un loc

o colosală coaliție, menită a înfrîna politica de război a unora și politica de expansiune și agresiune a altora.

Față cu o coaliție atât de formidabilă, cum n'a mai vedit istoria o alta și care nu amenință pe nimeni, ci numai în defensivă se ține, Rusia, care a început a perde încrederea în forțele Franței și a înțelege, că și Franța la rëndul ei nu agită alianța cu imperiul de Nord, decît ca un spectru amenințător Germaniei, Rusia s'a vedit oprită în politica ei de agresiune și din cauză, că nu se simte destul de tare, a fost nevoită să ajungă la sentimente mai pacifice, se înțelege pentru cîtva timp numai.

Sînt numai cîteva luni de când Rusia concentra pretutindenea oștiri grele și se părea, că o isbucnire a marelui războiu viitor era iminentă. Astădi ea e adusă la sentimente mai puțin îngrijitoare. Faptul acesta este un adevărat și mare triumf al politice de pace a celor trei puteri centrale coalizate, cărora stătele mici și deci cele mai amenințate de subciunările conflagrațiunii viitoare, le sînt da-toare cu recunoștința lor.

Noi Români salutăm cu bucurie rezultatul acesta, căci noi voim să trăim în pace și să lucrăm din război la dezvoltarea, întemeierea și întărirea internă a statului și nației noastre.

Față cu cestiunea existenței și consolidării statului noi sperăm, că fiecare Român drept se va lăpăda de luptele pătimate ale politice ăilnice și va aduce partea sa de muncă și de credință la marea muncă națională, spriginind pe guvernul, ori de ce coloare ar fi el, care ar lucra în conformitate cu nevoile, interesele și aspirațiile noastre naționale. Cât timp însă primejdia ar fi încă departe sperăm, că tot Românul, și drept, și priceput și înțelegător de foloasele păcii pentru noi în special, va sprigini cu cugetul și cu fapta politica înțeleaptă și binefăcătoare a celor trei puteri centrale coalizate.

I. N.

CRONICĂ.

Numiri. Ministrul reg. ung. de culte și instrucțiune publică a numit pe Iosif Fekete de învățător ordinar la școala elementară de stat din Petroeni. — Președintele trib. reg. din Brașov a numit pe absolventul în drept Otocar Mica de practicant în drept fără diurnă prelungă acel tribunal.

Schimbări în capitul gr-cat. din Blaj. Ministrul r. u. de culte a numit de canonic ai capitolului gr-cat. metropolitan din Alba-Iulia pe: Ioan Antonelli de canonic-custode și canonic cantor; Ioan M. Moldovan de canonic scolastic Ioan Ratiu de canonic-cancelar și Alexandru Micu de canonic-teolog. Ear' pe profesorul dela gimnaziul din Blaj, Ioan Hossu, l'a numit de canonic-praebendat.

Stipendii pentru academia c. r. orientală. Devenind vacante cîteva stipendii, pînă în, care voesc a-și crește copiii în aceasta academie, au să trimită suplicile lor timbrate la ministrul de interne pînă în 31 August n. Condițiunile de primire sînt pentru suplicanți: să fie cetățeni austriaci ori ungari, să fie absolvenți de gimnaziu din patrie, să cunoască bine limba germană și franceză. La suplicii au să se alature: atestat de botz, testimoniu de deplină sănătate corporală, adevărîntă că e altuit cu vîrsat, învoire părintească.

Reforme în legea de apărare a monarhiei. „Montags-Revue“ află, că în ministrul comun de războiu s'a pregătît o nouă lege de apărare, care va fi prezentată parla-

mentelor în sesiunea viitoare. Ca reforme esențiale se vor cuprinde în noua lege următoarele dispozițiuni: Normarea contingentului de războiu nu se mai face, fiindcă și aceea de pînă acum (cu 80000 ostași) a fost numai iluzorie, după-ce totdeauna din nenumerate cauze s'a dovedit, că nu se poate ține cu stricteță contingentul prescriș prin lege. De altă parte cifra contingentului anual de recruți se va urca cu 10.000 feciori. Asentarea se va face odată pentru armata permanentă, rezerva de întregire și armata teritorială (honvejd). Asentații de toate trei categoriile vor fi convocați pentru instruirea militară, ear' după aceea rezerviții de întregire vor avè să facă ca și rezerviții armatei teritoriale în fiecare an câte o deprindere în arme. Prin aceasta dispozițiune se are în vedere delaturarea inconveniențului de pînă acum, că armata permanentă, care avea să se întregască din rezerva de întregire, avea în aceasta o trupă, căreia îi lipsia ori-ce fel de instrucțiune militară. Dispozițiunile relative la voluntarii de un an încă vor suferi unele schimbări, unele modificări corăspunzătoare intereselor serviciului militar.

După încheierea tractatului comercial cu Italia a conferit Maiestatea Sa Monarhul nostru marea cruce a ordinului „Francisc-Iosif“ d-lor: Elena, subsecretar de stat italian; Luzzatti, profesor și Branca, deputat; mai departe crucea de comandor al celui ord d-lor: Castorina, director al vămilor; Durando, consul general în Trieste; cavaliere Stringer și Fabrizio, șef de divizie în ministerul de finance; în urmă crucea de cavalier a ordinului „Leopoldin“ d-lui Rizzetti, secretar în ministerul de externe și crucea de cavalier a ordinului „Francisc-Iosif“ domnului cavaliere Collarini, secretar în ministerul de finance, se înțelege toți ai regatului italian. De altă parte a decorat din același incident și Maiestatea Sa regele Umberto pe următoarele persoane din monarchia noastră. Pe miniștrii: Dunajewski, Bacquehem și Falkenhayn din Austria și Tisza și Széchenyi din Ungaria cu marea cruce a ordinului „Mauriciu și Lazar“, și pe secretarul de stat Matlekovics și pe consilierii aulici Kalebberg și Glanz cu marea cruce a ordinului „Coroana Italiei“.

Regularea fruntărilor dintre România și Austro-Ungaria. Diarele din România scriu, că dl general Pencovici a primit instrucțiuni scrise din partea guvernului român în privința modului aplicării pe teren a convenției pentru delimitarea fruntărilor române despre Austro-Ungaria.

Grindină. — Ni se scrie din Bozovicju: D-ău ăă, D-ău ia. Ieri în 8 Iulie n. o grindină ne mai pomenită, pe la 2 oare d. a., devastă toate câmpiile Almagiului, în lungime de vre-o 70—80 kilometri și lățime de vre-o 40 chilom., așa ăicînd tot cercul Bozovicului. Astădi umblă oamenii desperați; căci nesciind de ce să se apuce, din grâu, s'ărar sau ovės, nu căi nu vor pute sui vre-un băn în pod, însă nici paie nu se vor mai afla, căci grindina cădu ca nucile, ba și ca ouele de găină de mare, încât a băgat totul în pămînt. Din cucuzur ici celo mai veđi cîte un tulu fără frunză, care își arată, că pe acolo a fost cucuzur sēmănat, fânțele toate sînt nimicite, ghinda și jirul la păduri, unde sperau oamenii a-și îngrășa porcii, sînt nimicite, asemenea și legumile. Am auzit povestindu-se, că s'a mai întemplat preste cîte vre-o comună sau două asemenea nenorociri, însă ca aici preste vre-o 14 comune nu s'a mai pomenit, aștept să ved, dacă cei dela putere vor face vre-un pas spre a vindea încâtva rana aceasta, prin carea sufere bieții locuitorii cumplit, căci arătare de sigur s'a făcut. Mai departe rog pe onor. redacțiune a face un apel la simțul omeneș spre a veni într'ajutor acestui cerc nefecit. G. S. (Ajutoarele, care se vor trimite administrației noastre, se vor primi și trimite numai decît la locul destinațiunii. Red.)

Comassarea în Feldioara. Cetim în „Siebenbürgisch-Deutsches-Tagblatt“, că per-

Nu toate acelea individualități, care fac critică prin foiletoanele gazetelor noastre, împărțesc aceleași idei asupra misiunii critice. Unii din ei cred, că critica constituie un „tel de instanță supremă literară“ și în consecință, criticii trebuie să judece ca nise oameni, ale căror vederi sînt chemate să facă jurisprudența indiscutabilă.

Dl Maioreșca susține, că scopul unei opere literare este să ne producă o emoțiune estetică. Ei bine, cetirea „Roselor albe“ făcîndu-ți o senzațiune cât se poate de plăcută, aș pute termina critica în cîteva cuvinte, ăicînd: „Dl Oscar Cristea 'mi-a produs o emoțiune estetică; deci, în virtutea unei deducțiuni logice hasardate, autorul este la înălțimea misiunii sale de literat“.

Sarcina mea ar fi ușor și repede îndeplinită; dar' cred, că aceasta argumentațiune mlădioasă n'ar îndestula pe nimeni și poate-că mulți ar fi dispuși a lua deducțiunea mea logică drept „perifrasa dibace“ a unui politician ce vrea să-și mascheze gîndirea sau să spue ceva fără-ca să-l coste.

Teoria d-lui Maioreșca nescotîndu-ne din încurcătură, atîng direct cestiunea:

Autorul se impune considerațiunilor mele ca formă și ca fond.

În ce privește forma, nu se poate nimic împuța d-lui Oscar Cristea; ba pot ăice, că d-sa este tocmai poetul formei, că adevărul sau merit constă în lăntuirea măiastră a cuvintelor în armonia cadenței și în perfecțiunea rimei.

Tocmai în forma sa splendidă și dibace residă calitatea, care 'mi-a produs „emoțiunea estetică“, de care am vorbit.

Nici unui poet nu 'i-se poate aplica mai bine decît d-lui Oscar Cristea expresia: „cîntă în versuri“.

În adevăr, poeziile lui sînt o alcătuire de cuvinte atât de melodice, de versuri atât de cugetătoare și armonioase, încât la ori-ce moment își reamintesc sunetele dulci și încântătoare ale unei arii de muzică.

Asemenea versuri sînt rezultatul unei predispozițiuni psihologice. Ca și musicantul, acesti poeți ai formei găsesc în interiorul lor o armonie intelectuală, o senzațiune musicală și melodică intimă, aș pute ăice o „beatitudine morală“, care le aprinde simțurile și le dictează duioșia și mlădiearea drăgălașă a versului, precum bunul simț francez a inspirat stilul nobil și înalt lui Buffon, Bossuet și în general tuturor literaților secolului lui Ludovic al XIV *).

Poesiile d-lui Oscar Cristea se desfășură ușoare, armonioase și nesilite, ca o emanațiune firească a sufletului său, formând aproape nise adevărate cantece în toate formele ei și în toate metrele, care le-a întrebuințat.

Lirismul acesta dulce și lin, armonia melodică și mlădioasă a versului, cadența și farmecul ritmului, care caracterizează poeziile lui, sînt o nuanțiere ce nu găsim mai nici odată

* M-me de Stăel: „La grâce et l'élégance des manières passaient des habitudes de la cour dans les écrits des hommes de lettres“. (De la littérature considérée dans ses rapports avec les institutions.)

în autorii germani, afară de poeții lirici și autorii cîntecelor lor. Aceste însușiri poetice sînt aproape cu desvîrșire caracterul poeziei româneșci, aplicate de dl Cristea cu deosebit succes în poesia germană.

La prima ochire zărim imediat în versurile lui acel ton armonios, dulce și curgător al versificației originale a Românilui, a acelei poezii populare, care a născut și a inspirat prima deșteptare a poeziei române, reprezentată mai întăiul de adepții școalei franceze Bolintineanu și Nicolescu și urmată apoi de Alexandri, Zamfirescu, Macedonschi și ceilalți.

După mine, poesia populară română și producțiunile primilor noștri poeți sînt nise adevărate melodii pe note. Arta noastră poetică în general și mai cu seamă în aceasta primă perioadă literară nu găsește de cuvîntă să observe deosebire între cînt și poezie. În literatura noastră această nuanțiere este stearsă și poesia cu cîntul se confundă și se absorb într'un singur gen de versificație cugetătoare și armonioasă, în care adesea sărăcia desvîrșită a fondului e compensată prin bogăția și frumșeta formei.

În literatura germană însă, mai mult decît în ori-care altă desfășurare literară, s'a stabilit o deosebire însemnată între poezie și cînt.

În poezie, școala germană, fie din pricina limbii, fie din cauza caracterului ei filosofic, a căutat să lase drum liber gîndirii și

ideii, cu sacrificiul chiar al cadenței și al rimei. Ceva mai mult, Germanul urmărește în poezie scopul ce urmărește literatura în genere. El cere ca în poezie să se desfășure bogăția ideii, profunditatea cugetării, puterea sentimentului și splendoarea tablourilor. Poezia este considerată ca un fel de instrument eclectic, prin care pretinde să reprezente totul: filosofie, sentiment, viață întreagă chiar.

În consecință, poesia germană, ca să subvie unui program atât de vast și exigent, a trebuit neapărat să rupă cu lanțurile arbitrare ale regulilor lirice, rezervate cîntecelor. Ea 'și-a însușit acea formă largă și virilă, care reprezintă astădi nota ei caracteristică. De aceea poesia germană 'și-a făcut din desfășurarea liberă a gîndirii scopul principal, ear' din formă și metrică o preocupățiune de mână a doua.

Namai în ceea-ce privește cîntul, școala germană a permis cultura formei și respectarea regulilor, care permit o înlăntuire armonică de cuvinte, proprii trebuințelor musicale.

În practica noastră literară, în opozițiune cu cea germană, arta poetică s'a concentrat toată într'un soi de versificațiune cîntativă, care ține mediul între cînt și poezie.

Ei bine, autorul german, de care vorbesc, este dominat de geniul poeziei române și versul greoiu al Germanului devine dulce și liric, ca și o doină românească, sub coardele coliane ale acestui poet.

Dl Oscar Cristea deci, pot ăice, că reprezintă o notă nouă și oare-cum variată în raport cu teoria generală a poeziei germane.

Posezînd farmecul dulce al lirismului român, dînsul face ca versurile sale să aibă atîta gingășie, să fie atât de ușoare și de armonioase, încât ajung să steargă rigiditatea și ființa greoaie a limbii germane.

Pentru a ne face o idee justă de rolul său, ar trebui să ne închipuim un Bolintineanu dulce și suav în limba germană.

De sigur, că efectul său trebuia să fie o inovație, o apariție neobicită în domeniul usual al poeziei germane; este întocmai ca Eminescu în poezia noastră; pe care 'l-aș pute defini un poet german ca formă și ca fond în limba lirică română.

Dl Cristea este până într'atîta sub stăpînirea lirismului românesc, încât transportă până și defectele sale în limba germană, d. e. obiceiul de a scâlția cuvintele.

Așa spre exemplu, găsesc în poesia sa: „Das Himmelreich und du“, o rimă cu totul nefirească în poesia germană:

Es blüht dein Aug so demantrein.

Cuvîntul final demantrein, pot ăice, că este în neștose o anomalie de limbă.

El însă îmi reamintesc obiceiul nostru de a toc și de a schimonosi cuvintele; obiceiul, care își are originea în sărăcia și nestabilirea limbii și mai mult încă în primitivitatea intelectuală a unui popor.

Ne mai avînd nimic de ăis asupra formei, trec la fond. (Va urma.)

tractarea de comasație intreruptă se va continua ași la 12 l. c. n. Tulburări de astădată nu vor fi, pentru că de parte 37 de adversari ai comasațiunii stau în arest, de altă parte autoritatea politică a luat toate măsurile pentru susținerea de miliție și gendarmerie suficientă.

„Romanisare“. Corespondentul din Pogocea al ziarului „Kolozvár“ se plânge, că comuna asta se află în stadiul romanisării. Dar el însuși recunoaște, că locuitorii nu știu nici o vorbă ungurească. Vorba e, că până cândva au trebuit să știe, deoarece-țoți locuitorii au nume ungurești. Lucruri apucate de pînă.

Incendii. Săptămîna asta au fost nise incendii mai mici în comunele Spring, Feneș și Ponor din comitatul Albei-inferioare. De asemenea în Borberez, Paloș și Persani.

Despre bandiții masești. La începutul acestei luni trei bandiți năvăliră asupra tinereilor păstor Nicolae Bădilă, care pășea o turmă de 400 de oi în munții Negoilului, în partea așă dîsă Valea-Serecelului. Pe bietul păstor îl bătură pînă-ce își perdă conștiința de sine, apoi îl aruncară pe jarul încă nu de tot stîns al focului, unde fu aflat de nise gendarmi. Nefericitul abia a patra și își veni în fire. Bandiții luară din turmă vre-o 80 de oi, dintre care 39 au fost aflate de gendarmi. Dintre 3 indiviți suspecți, care au fost prinși și duși la înfățișare înaintea păstorului, unul a fost recunoscut de păstor.

Garda noastră împărătească. Într-acele mai frumoase trupe de paradă sînt și acelea, puțin cunoscute și puține la număr, care constituie la Viena garda particulară a Monarhului nostru. Aceste trupe sînt: 1. Prama gardă personală (garde du corps), numită Arcierii, formeză un escadron mic de 50 de ofițeri, comandați de un căpitan, care este general de cavalerie în armată, baronul von Koller, cu un locotenent, care este locotenent-mareșal-capestru (general de divizie), și un locotenent-cape, care este general-major (general de brigadă). Sub-ofițerii sînt majori, brigadierii și garzii sînt căpitani din armată. Formată în 1763, garda aceasta este cu cîtiva ani mai nouă decât: 2. garda regală ungurească, fosta gardă nobilă ungurească, formată în 1760 de împărăteasa Maria-Theresia, transformată și reorganizată de mai multe ori. Se compune întocmai ca Arcierii; generalul de cavalerie Ignatiu de Fratiscevic, magnat al Ungariei, e căpitan; generalul comite Andreiu Pálffy, locotenent. Uniforma este cel mai frumos și cel mai bogat dintre costumele de husari; Attila și culotă ungurească roșu-aprins, ornamente de argint, pe de pînă în loc de blană, cisme galbene, talpac cu penagiu verde. Garzii, țoți căpitani, sînt mai țoți din familiile cele mai nobile și mai bogate din Ungaria. Fiecare din aceste garde are cassa ei și micul stat-major se compune dintr'un medic, un administrator și vre-o 50 de servitori și îngrijitori de cai. 3. A treia gardă este aceea de Trabani, formată în 1767 și compusă din sub-ofițeri, cam ca fostii Cent-gardes francezi. E. S. generalul de cavalerie comite von Neipperg, cavalier al melului de aur, o comandeză. Ea constituie un escadron de 50 de călăreți, care poartă uniforma: cască cu penagiu alb, haină vișnie cu galoane de aur, gulerul și părțile răsfrante de catifea neagră, nasturi aurii, culotă de pele de căprioară și cisme lungi. 4. Escadronul de gardă călărească, format în anul 1849; o comandă A. S. generalul de cavalerie prinț de Thurn și Taxis, mare-scurier al Împăratului și cavalier al melului de aur. Are un major ca comandant al doilea, un căpitan, care este prințel Eszterházy, 3 locotenenti, 1 adjutant, 2 sergenți-majori, 8 sergenți, 2 trompeți și 60 de gardi cu gradul de sub-ofițeri în armată. Micul stat-major se compune din un cassier, 2 sub-ofițeri contabili, 1 potcovar, 6 ordonanțe de ofițeri și 55 oameni la grajd. Uniforma este următoarea: cască cu pîr negru, haină cu gulerul, răsfrânturile și vipuscă roșie; galoane, epolete cu solți și nasturi aurii, culotă albă de pele de căprioară și cisme lungi. 5. După aceste trupe de cavalerie vine compania de infanterie a gardelor personale, formată la 1802, fosta gardă dela Hofburg. Căpitanul de Trabani comite von Neipperg o comandă și pe aceasta. Comandant al doilea este colonelul Ogradovitch de Monte-Belvedere; el e adevăratul șef al companiei; are sub ordinele sale 2 căpitani și 2 locotenenti. Compania cuprinde: 4 sergenți, 8 ofițeri de secțiune (Zugsführer), 12 caporali, 220 de gardi, 2 toboșari, 2 corniști, 7 ordonanțe de ofițeri și 16 servitori pentru grija căsărmii. Uniforma: cască cu pîr negru, haină verde-închis cu răsfrânturile roșii, ornamente la mâneci, epolete cu solți și nasturi aurii, pantaloni verde-închis cu vipuscă roșie. Casa militară a Împăratului-rege este pusă sub comandă A. S. prințului Constantin von Hohenlohe-Schillingfurst, cavalier al melului de aur, consilier intim și prim-mare-măiestru al casei majestății sale și general de cavalerie.

Distinețiune. Cetim în zilele de dincolo, că regele a conferit generalului conte de Schlieffen, care a fost la Sinaia pentru a notifica urearea pe tronul Germaniei a împăratului Wilhelm al II-lea, marea cruce a ordinului „Steaua României“. Căpitanul de Plettemberg, care însoțea pe generalul conte de Schlieffen în misiunea sa, a primit insigniile de oficer ale aceluiași ordin.

Greva de eulegători. În mai multe stabilimente din București eulegătorii s'au pus în grevă; așa lucrătorii din tipografia „Românului“ și din tipografia Cucu, astfel, că zilele „Românului“, „Dreptatea“, „Lupta“ și „La Liberté Roumaine“ nu au apărut în urmă decât în câte două pagine.

Din public.* Convocare.

Conform deciziunii luate la 8 Maiu a. c. adunarea generală a despărțimentului XI. (Selegian) al asociațiunii transilvane pentru literatura română și comuna Doinu pe 6 August st. n. a. c.

Tot atunci și acolo își va ține adunarea generală și „Reuniunea femeilor române selagene.“

La aceste adunări generale sînt invitați a participa țoți membrii despărțimentului și ai reuniunii, precum și țoți aceia, care se interesează de cultura poporului românesc.

Simplu, în 5 Iulie 1888. Pentru presidiu: A. Cosma, actual al despărțimentului și secretar al „Reuniunii femeilor române selagene“.

Dare de seamă și mulțumită publică.

Subscriși cu plăcere venim și pe calea aceasta a ne exprima mulțumita mult onor. d-ni, care, cu ocasiunea unei „petreceri de vară“, ținută la 1 Iulie n. a. c. în favorul școlii noastre gr. or. române din Criscior, au contribuit cu sucurul moral, cât și material spre scopul amintit, abstrăgînd încă dela timpul nu prea favorabil și anume:

- D-nii: Vasile Dămian, protopresbiter 2 fl., I. German 1 fl., G. Împărat 60 cr., I. Anghel 60 cr., T. Băianț 60 cr., M. Giurgiu 50 cr., N. Beca 50 cr., M. Huț 50 cr., Mihail Gălligh 1 fl., Samuil Niederland 1 fl., I. Papp 1 fl., Alexandru Papp 1 fl., Ludovic Göbbel 1 fl., N. Venator, director 1 fl., N. Köllner 1 fl., P. Trif 2 fl. 20 cr., Nicolae Bedea 1 fl., A. Seres 60 cr., Carol Belle 1 fl., d-na Kristyora Balint 1 fl., d-ni: St. Belle 1 fl. 20 cr., Feilmaer 1 fl. 20 cr., N. Hamburger 1 fl. 20 cr., Arpad Kristyora 1 fl. 20 cr., Antoniu Pietsch 3 fl., N. Baternay 1 fl., Alexandru Piczek 1 fl. 50 cr., Ludovic Farkas 1 fl., Ludovic Kri 1 fl., N. Simulescu 50 cr., Martin Gall 1 fl. 20 cr., Frideric Roșca 2 fl., N. Boticiu 70 cr., Antonia Cutean 1 fl., S. Krausz 1 fl., Albert Brădy 1 fl., Alexandru Vilmos 60 cr., Oliver Krasznai 1 fl., Farkas și Stiene 50 cr., I. Cutaen 50 cr., Ladislau Lazăr 50 cr., Pavel Vraciu 50 cr., George Bocan 1 fl., M. Nicolae sen. 1 fl., Mihail Macra 1 fl., Nist. Fugăt 55 cr., Moise Mihuț 1 fl., 50 cr., G. Almasan 1 fl., N. Moțu jun. 1 fl., N. Toderaș 1 fl., I. Toderaș 1 fl., Const. Pleșa jun. 40 cr., Fl. Ioachim 40 cr., Savi Hurdea 20 cr., Const. Pleșa sen. 60 cr., Sof. Grama 66 cr., M. Iosif 20 cr., Mateiu Costan 60 cr., Nicolae Iga 1 fl. 20 cr., Carol Rogzsinai 1 fl., Dim. Lipiczki 50 cr., N. Vagzulni 60 cr., Mihail Pleșa 1 fl., Alexandru Holda 20 cr., Nicolae Codrean 20 cr., Petru Pleșa 20 cr., Maria Pleșa 20 cr., Stefan Avram 20 cr., I. Perian 1 fl., Anastasie Perian 30 cr., Ioan Ometa 1 fl. 50 cr., Lazăr Pleșa 1 fl. 20 cr., N. Ubariu 1 fl. 20 cr., Petru Moțu 1 fl., Lazăr Stanciu 1 fl., Evuța Moș 1 fl., N. Adam 1 fl. 20 cr., George Pantea 1 fl. 20 cr., Nicolae Opra 1 fl., Maria Pleșa 60 cr., Amalia Zsombori 60 cr., F. Lörinț 1 fl. 20 cr., Gerasim Toda 1 fl. 20 cr., Fevronia Muntean 40 cr., Maria Pantea 30 cr., Maria Borza 30 cr., N. Faur 1 fl. 20 cr., Andron Doica 1 fl., Ioan Opra 40 cr., Maria Antal 30 cr.

Suma totală e 77 fl. 86 cr., detragînd speșele de 37 fl. 69 cr. rămîne venit curat 40 fl. 17 cr., care s'au și transpus epitropiei parohiale spre a se folosi pentru înmulțirea înființatei bibliotecii „școlare parohiale“ din loc. Acest rezultat e destul de îmbucurător pentru noi, mai ales considerînd împrejurările și starea poporului nostru scăpat.

Primească deci țoți acei binevoitori d-ni și d-ne mulțumita noastră și pe calea aceasta, ca efluxul adevărat al inimilor noastre recunoscătoare.

Criscior, în 24 Iunie 1888. Pentru comitetul: Ioan Perian, paroch. Alexandru Draea, învîțător rom.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primesce răspunderea.

POSTA ULTIMĂ.

Kiel, 11 Iulie n. Conform unui ordin al împăratului german dela 8 Iulie n., șeful admiralității a primit ordine speciale pentru sosirea și plecarea împăratului. Împăratul se va îmbarca pe „Hohenzollern“, însoțit de antaia și a doua divizie a flotei de manevrat, la 14 Iulie n.

Sofia, 11 Iulie n. Burian cere dela guvernul bulgar solvirea unei rescumpărări pentru sudiiți austriaci.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Berlin, 12 Iulie n. Mackenzie a dat de scire pe cale telegrafică, că preste puțințile deocamdată își leagă considerațiunile față cu împărăteasa-văduvă.

Wiesbaden, 12 Iulie n. Principesa Murussi, care s'a încercat în Berlin să exopereze intervenirea curții în favorul reginei sârbesci, s'a reîntors fără să-și fi ajuns scopul.

Bibliografie.

Divina comedie, vol. II, Purgatorul, traducțiune cu note după principalii comentatori, de d-na Maria P. Chițu. Editura Samica. Craiova.

A apărut Nr. 7 din „Revista Nouă“ pe luna Iunie.

Acest număr cuprinde următoarele materii:

- D. A. Sturdza: Cestiunea Trandafilof; A. Vlăhuța în fericire (poesie); I. Bianu: Dosoftei, metropolitul Moldovei (cu un portret); Gheorghe din Moldova: Poesii; Dela Vrancea: Sentinio; St. Cacovianu: Petrea (baladă populară); T. Speranța: Sotia babei, (poveste); I. Bianu și O. Lugoșianu: Notițe bibliografice.

C. Dumitrescu: „Revista nouă“, vals.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Licitațiuni: — 28 Iulie st. n. a. c. imobilele lui Carol Sîntha de cătră tribunalul regesc din Murș-Oșorheiu.

— 13 August st. n. a. c. imobilele lui Mihail Ilés în comuna Tapio-Bicske de cătră judecătoria reg. din Cata-mare.

— 6 August st. n. a. c. imobilele Mariei Cos de cătră tribunalul reg. din Lugoș.

Edicte:

- A se insinua pretensiunile în 45 de țile: — la rēmasul după Mateiu Ilie din Glēdin la tribunalul reg. din Bistrița; — la rēmasul după Adam Bakos la trib. reg. din Zalaegerszeg; — la rēmasul după Ana Buden din Selejan la judecătoria reg. din Butini-mari; — la rēmasul după Floarea Barbura născ. Cornea din Al-Csill la judecătoria regească din Butini-mari; — la rēmasul după Ivantie Ancațiu din Al-Csill la judecătoria reg. din Butini-mari; — la rēmasul după Mihail Kovács din Sarvas la tribunalul regesc din Bichș-Giula; — la rēmasul după Iosia Jevremov la trib. reg. din Chichinda-mare.

Citațiuni:

Nesciindu-li-se ubicațiunea se citează pe calea judecătorească: — pe țina de 20 Iulie st. n. a. c. Francisc Fasolla la jud. reg. din Bečherercul-mare; — pe țina de 28 Iulie st. n. a. c. Mateiu Bolla la jud. reg. din Brașov; — pe țina de 20 Iulie st. n. a. c. Armin Mőzes la jud. reg. din Zēlau.

Posturi vacante:

- Un post de oficial clasa a II-a la tribunalul reg. din Nyitra cu salariu de 600 fl. și 100 fl. bani de curatir. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente. — Un post de sub-procuror reg. la procuratura din Eger cu salariu de 1000 fl., 300 fl. pașale și 200 fl. bani de curatir. — A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente. — Un post de profesor substituit din istoria naturală la gimnaziul reformat din Kecskemet cu salariu de 800 fl. (Competenții au să fie de rel. ref.) — A se adresa pînă în 1 August st. n. a. c. la autoritățile competente. — Un magistru de profesor av. din istorie și limba pastrelele de colerij ed. din Iperjes cu salariu de 700 fl. — A se adresa pînă în 15 August st. n. a. a. la autoritățile competente. — Un post de servitor adj. la tribunalul reg. din Pēcs cu salariu de 240 fl., 40 fl. bani de curatir și 50 fl. pentru vestiminte. — A se adresa pînă în 30 August st. n. a. c. la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 1 Iulie st. n.

Brűn: 50 8 40 79 82.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 12 Iulie, 6 oare dimineața.

Table with 4 columns: Presiunea atmosferică, Diferența din presiun, Temperatura după Celsius, Maximal și minimal de temperatură, Direcția vîntului.

Din țeară, 10 Iulie, 7 oare dimineața.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosfer. în mm., Temperatura după Celsius, Direcția și țaria vîntului.

Table with 4 columns: Stațiunile, Presiun. atmosfer. în mm., Temperatura după Celsius, Direcția și țaria vîntului.

Sosiți în Sibiu.

La 12 Iulie n. Hotel „Neurivher“. Ramspeck, Gründl, Pollak, Neurath, comercianți. Frühbek, advocat din Orăștie. Contele Pálffy, colonel. Binder, Kovacs, din Cluj. Krausz, Olmo, Mayer, Mautner, neguțatori. Hotel „Împăratul Romanilor“. Laurentz, Forray cu familia, Orendi, Patay. Hotel „Meteor“. Hubner cu familia, din Orăștie. Mitru Coman, econom din Reșinari. Iankovics, voiașter. Bakesy, proprietar. Hotel „Habermann“. Teuschel, din Aiud. Dimitrie Măcelar, din Mercurea. Bervek, chelnăr.

Economic.

Datoria pendentă a statului cu sfișitul lui Iunie 1888 a fost: în note de stat 312,677.401 fl. și în obligațiuni de saline 99,320.967 fl. laolaltă 411,998.098 fl.

Liferări pentru căile ferate r. u. de stat. Direcțiunea căilor ferate r. u. de stat a exers un concurs cu oferte pe țina de 10 August st. n. a. c. pentru liferarea de diferite materiale necesare la construirea unui drum de fer vicinal, Gradisea-pot—Brod. Informațiuni mai speciale se pot primi în biroul camerei comerciale din Brașov.

Furnisare. Direcțiunea căilor ferate r. u. de stat a exers concurs cu oferte pentru liferarea de lemne de foc pentru căile ferate r. u. de stat pe țina de 10 August a. c. Aceasta liferare se va face pentru 3 respective 60.000 metri cubici de lemne.

Tērgul de sēmițe din Viena e aminat, pentru anul acesta, pe țilele 27 și 28 August.

Grindină. Din Timișoara se scrie, că în 9 l. c. a căduț grindină în comitatul Timișoarei, făcēnd pagube mari nu numai sēmēnăturilor, ci și locuințelor, dărîmāndu-le, căci grindina a căduț insoțită de o furtună grozavă.

Finacele Ungariei. După-cum i-se dau informațiuni din Budapesta, țiarul „Pol. Korr.“ spune: „Venitele statului pe luna Iunie au fost cu 1.7 milioane mai mari ca în Iunie 1887, și cu toată dotațiunea mai mare a caselor statului, se află deja vre-o 8 milioane fl. elocați la diferite bănci. La cas, dacă nu se vor ivi încurcături neașteptate, ministerul de finance nu va fi nevoit să apeleze la țērgul de bani, cu toate-că acolo încă îi mai stă deschis un credit înșemnat.“ Tot așa se țice mereu, că finacele noastre au să mearăg bine la cas dacă... dar' scie Dumnețeu de ce, acel dacă totdeauna se înecă în încurcături neașteptate.

Lăcuste în comitatul Pestei. După-cum am anunțat deja în țiarul nostru, în comitatul Pestei s'au ivit lăcuste pe ne-locuri. Din țin și în ținele insecte s'au înmulțit, lăpștu-se pe un teren tot mai larg, și acum, post festa, s'a trezit și ministerul nostru intr'un țărțiu cu gāndul să iee pași necesari pentru stîrpirea rēului. S'a trimis la fața locului un comisar pentru studiarea mijloacelor celor mai potrivite în aceasta cauză. Satele cele mai păgubite prin lăcuste sînt Pēczel și Maglod.

Insolvențe. Reuniunea creditorilor din Viena anunță următoarele insolvențe: Maurițiu Guth, croitor în Praga. D. Herlitzka și C. omp. firmă comercială în Triest. Alexandru Grosz, librar și comerciant de hārtie în Komarom.

Prețul mărfurilor.

Piața din Sibiu, 10 Iulie. Grān hēctolitru 76—82 chilo fl. 4.40 pînă fl. 5.20, grān mēstecat 70 pînă 74 chilo fl. 3.20, pînă fl. 4—sēcara 70 pînă 75 chilo fl. 3— pînă fl. 3.75, orz 60 pînă 66 chilo fl. — pînă fl. —, ovēs 40 pînă 50 chilo fl. 1.50 pînă fl. 2.—, cucuruzul 70 pînă 75 chilo fl. 4.— pînă fl. 4.40, mēlaiul 76 pînă 82 chilo fl. 3.50 pînă fl. 4.—, crumpene 68 pînă 72 chilo fl. 1.60 pînă fl. 1.80, sēmēntă de cānepă 49 pînă 51 chilo fl. 3.— pînă fl. 3.50, mazerea 76 pînă 82 chilo fl. 5.— pînă fl. 6.—, linteia 78 pînă 84 chilo fl. 9.— pînă fl. 10.—, fasolea 76 pînă 82 chilo fl. 5.— pînă fl. 5.50, pāsut de grāu 100 chilo fl. 14.— pînă fl. 15.—, fāinā Nr. 3 100 chilo fl. 12.—, Nr. 4 fl. 11.—, Nr. 5 fl. 10.—, sālina 100 chilo fl. 54.— pînă fl. 56.—, unsoarea de porc fl. 60.— pînă fl. 62.—, sēu brut fl. 34.— pînă fl. 20.—, lumini de sēu fl. 32.— pînă fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 36.— pînă fl. 38.—, sāpunul fl. 20.— pînă fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.20 pînă fl. 1.50, cānepă fl. 33.— pînă fl. 36.—, lemne de foc uscate m. cub. fl. 1.75 pînă fl. 2.50, spiirtul p. 100 l. % 27 pînă 29 cr., carnea de viț chilo 36 cr., carnea de vițel 24 pînă 35 cr., carnea de porc 44 pînă 46 cr., carnea de berbec 24 pînă 26 cr., ouē 10 cu 15 pînă 18 cr.

Piața din Sighișoara, 9 Iulie. Grān curat hēctolitru fl. 4.50 pînă fl. 5.20; grān mēstecat fl. 3.30 pînă fl. 3.70; sēcara fl. 3.— pînă fl. 3.30; ovēsul fl. 1.70 pînă fl. 2.—; cucuruzul fl. 4.—; fasolea fl. 4.50; crumpenele fl. 2.—; mazerea chilo 20 cr.; linteia 24 cr.; mēlaiul 11 cr.; lumini de sēu chilo 40 cr.; sāpunul 23 cr.; sēu brut 22 cr.; sēu de viț fl. 1.—; unsoare de porc 70 cr.; carnea de viț 36 cr.

Piața din Timișoara, 10 Iulie. Preturile cerealelor computeate după mēja metrică. Grāu fl. 6.15—6.20. Sēcār fl. 4.70—4.80. Orz fl. 4.80—5.20. Ovēs mercantil fl. 4.50—4.70. Ovēs vēnturat fl. 4.50—4.70. Meiu fl. 5.70—5.80. Spiirt, comun per 10,000 litru fl. 31.50—32.50. Spiirt rafinat per 10,000 litru fl. 32.50—33.50.

Tērgul de rimători în Steinbruch. În 10 Iulie n. s'a notat: unguresci bitrāni grei 47.— cr. pînă 48.— cr. unguresci grei, tōneri 49.— cr. pînă 49.½ cr., de mijloc 48 ½ cr. pînă 49.½ cr., ușori 47.— cr. pînă 48.— cr., marfă țărănească, grea 47.— cr. pînă 48.— cr., de mijloc 47.— cr. pînă 48.— cr., ușoară 46.— cr. pînă 47.— cr., romānesci de Bakony, grei — cr. pînă — cr., transito de mijloc — cr. pînă — cr., transito ușori — cr. pînă — cr., transito sērbesci grei 48.— cr. pînă 48.½ cr., transito de mijloc 47.½ cr. pînă 48.— cr., transito ușori 46.— cr. pînă 47.— cr., îngrașăți cu għindă — cr. pînă — cr. per 4% compențiți la gară.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 10 Iulie 1888.

Table with 4 columns: Sēmînte, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr., Prețul per Hect. (dela pînă).

Table with 4 columns: Sēmînte, vechi ori noue, Sotul, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. (dela pînă).

Table with 4 columns: Sēmînte, Sotul, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. (dela pînă).

Table with 4 columns: Sēmînte, Sotul, Qualitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. (dela pînă).

Table with 4 columns: Sem. de trif., Lucernă ungurească, etc., Prețul pe 100 chilograme, Sotul, Prețul per 100 chilogr. (dela pînă).

Cursul pieții din Sibiu.

Table with 4 columns: Hartie monetă română, Lire turcesci, Imperiali, Ruble rusești, Cump., vënd., 8.45, 11.20, 10.20, 1.14.

Bursa de Budapesta

Table with 4 columns: Rentă de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc., 102.10, 151.25, 96.—, 125.50, 115.—, 104.50, 104.50, 104.50, 104.—, 100.75, 130.—, 124.50, 81.50, 82.50, 112.75, 140.—, 307.75, 310.60, 102.—, 5.90, 61.25, 125.10.

Bursa de Viena

Table with 4 columns: Rentă de aur ung., Impremutul căilor ferate ung., Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung., etc., 102.15, 80.80, 151.—, 97.70, 115.25, 104.50, 104.50, 104.50, 104.—, 104.30, 104.—, 110.75, 130.—, 124.50, 81.05, 82.40, 112.45, 139.80, 307.75, 310.50, 5.90, 61.20, 124.95.

Bursa de București.

Table with 4 columns: Casa, Ultim, Rentă rom. per 1875 5%, Rentă română amort. 5%, etc., 92.—, 91.½, 91.½, 105.½, 99.—, 104.—, 98.—, 88.—, 78.—, 500 lei vēr. intr., Soc. Dacia-Rom. (250 lei vēr.), Soc. de Asig. Naț. (200 lei vēr.), S. cred. mob. r. (250 lei vēr.), Soc. r. de con. (250 lei vēr.), Oblig. Casei Pensiunilor, 13%, Londra 3 Iuni, Paris 3 Iuni, Berlin 3 Iuni, Viena, Agio.

Redactor responsabil: Septimiu Albin.

Nr. 592—1888.

[601] 2—3

Concurs.

La școalele reuniunii fostilor grănițeri din regimentul I. român sânt de conferit pe calea concursului:

1. Postul de învățător-dirigent la școala din Cugir, comitatul Hunedoarei cu salar anual de 350 fl. v. a., apoi cuartir în edificiul cel nou al școlii și lemne de foc.

2. Postul de învățător-secundar, eventual învățătoare, la școala din Vistea-inferioară, comitatul Făgărașului, cu salar anual de 240 fl. v. a., precum și cuartir și lemne de foc.

3. Postul de învățător-secundar la școala din Lisa, comitatul Făgărașului; cu salar anual de 180 fl. v. a. apoi cuartir și lemne de foc.

Reflecții la aceste posturi au să-și substearnă suplicile instruite cu diploma de calificare din studiile pedagogice și din limba maghiară, even-

tual și alte documente, cel mult până în 15 August st. n. a. e. la:

Comitetul administrativ al fondului și școalelor fostilor grănițeri din regimentul I. român în Sibiu.

Nr. 617/1888.

[600] 2—3

Concurs.

Spre reînnoirea scaunului morii comunale se excrie prin aceasta concurs. Condițiunile de licitație, precum și întreg elaboratul privitor la aceasta reînnoire se pot vedea în oarele obișnuite de cancelarie în cancelaria comună.

Licitațiunea se va ține irevocabil loco în cancelaria comună din Lanerăm, la 23 Iulie 1888, precis 9 oare înainte amezii.

Fiecare licitant are a depune un vadiu de 10%.

Lanerăm, în 7 Iulie 1888.

Primăria comunala.

Ioan Vintilă. Ioan Cașoțian, notar.

Institutul tipografie în Sibiu.

Strada Cisnădiei Nr. 3.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI“.

- 1. Pădureanca. Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
... 31. Nuscii-împărat. Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vândătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Cuvântări bisericesci la toate sărbătorile de preste an de

Ioan P. Papiu.

Un volum de preste 24 coale 8° mare, papir fin.

Numele dlui I. Papiu este mult mai bine cunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai recomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a-i apleși scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noul tom de predici întrece încă toate volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — având o notiță istorică la fiecare sărbătoare, — care arată timpul intrăducerii, fazele prin care a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sărbătoare.

Prețul unui exemplar cu porto francat e 2 fl. v. a. sau 5 franci — lei n. plătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

A se adresa la editura opului

Cancelaria Negruțiu

în Gherla. — Sz-Ujvár.

[568] 17

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1888.

Table with multiple columns showing train routes and fares between cities like Budapest, Arad, Timisoara, Sibiu, and others. Includes sub-tables for various lines and directions.